

Bart Mulder bouwt in Fort Veldhuis terreurwapen van Hitler na op ware grootte Gegrepen door 'vliegende bom' V1

DOOR JAN BUTTER
HEEMSKERK - Een van de meeste gevreesde Duitse wapens in de Tweede Wereldoorlog was de V1. Dit onbemande vliegtuig, de vliegende bom, zaaide dood en verderf in Londen en Antwerpen. Bart Mulder uit Assendelft bouwt zo'n V1 op ware grootte na in het luchtoorlogmuseum Fort Veldhuis in Heemskerk.

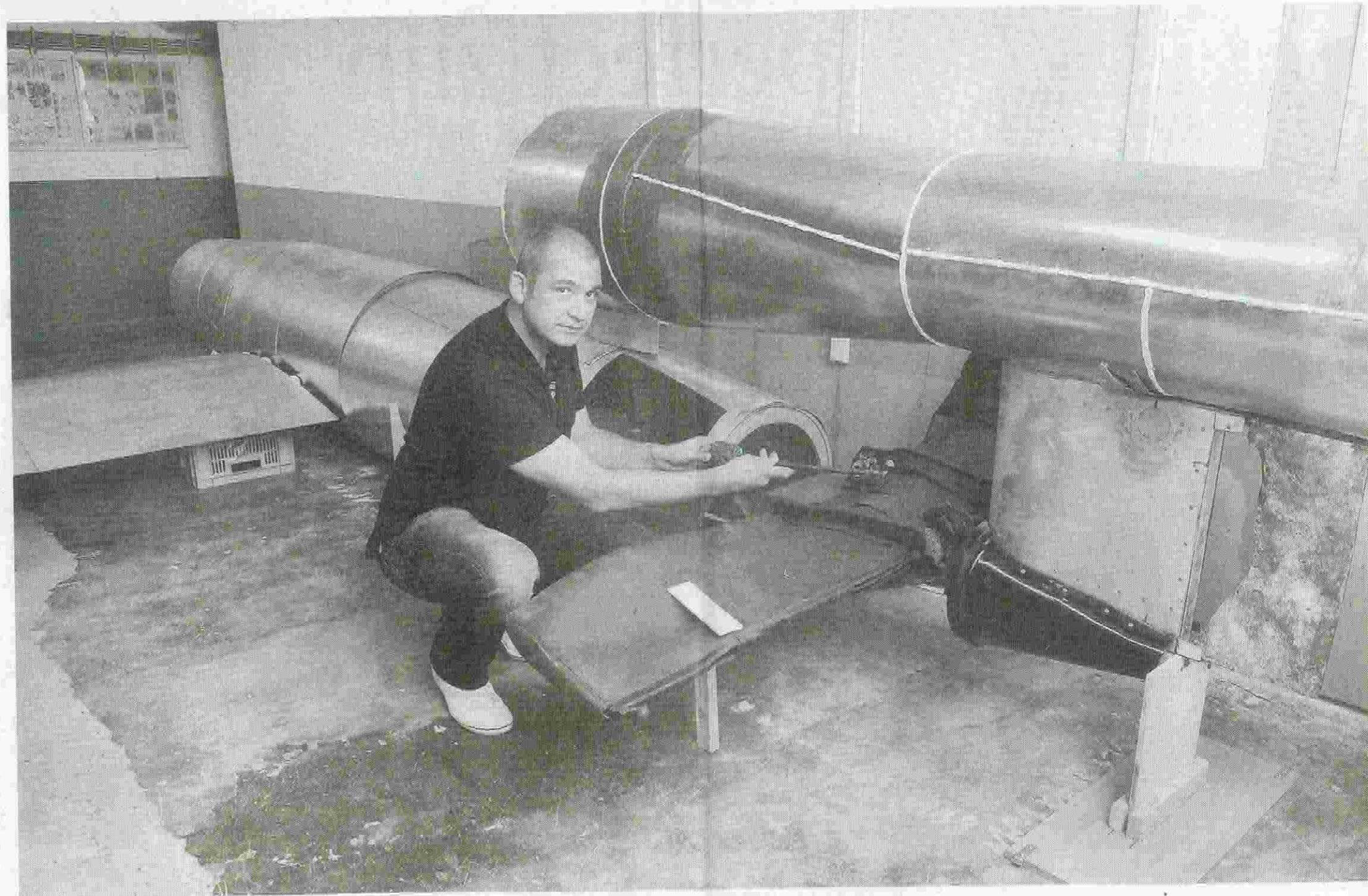
Een van de zalen van Fort Veldhuis is ingeruimd voor het Vergeltungswaffe 1. Hij past net. Eigenlijk net niet, zegt Bart Mulder (37) die het acht meter lange toestel zo precies mogelijk nabouwt. Van buiten en van binnen, deels zelfs met originele onderdelen. De lengte (acht meter) past, maar de spanwijdte van vijf meter is te veel. Daarvoor moet hij nog een lijst bedenken.

Mulder is ongeveer halverwege met zijn soloproject, want hij doet het alleen. Het grove werk is nagenoeg gedaan. De romp is gemaakt van staalplaat. Dus zwaar. Het gevaarte ligt nu nog in stukken op de vloer. Een kwestie van in elkaar zetten en in camouflagekleur verven. Maar eerst het binnenwerk met onder meer het ingenieuze besturingssysteem.

Slim

Ondanks het afschrikwekkende karakter - Mul spreekt van een terreurwapen - heeft hij ontzag. Want het zit slim in elkaar. Het heeft een simpele motor, het is goedkoop. Niet altijd betrouwbaar, toch vernuftig, zeker voor die tijd, zegt Mulder die meteen losbrandt over de techniek. Voor hem, in het dagelijks leven grondwerk- en bouwkundige bij KLM, is het 'gesneden koek'. Voor de leek is het toch wat lastig.

Hij noemt het een passie. Niet alleen de V1, maar het hele luchtvaartmuseum waar hij al vanaf zijn 14de komt. Mee met buurtgenoot en voorzitter Johan Graas. „Het begon met een poster van een Engelse vliegenier. Ik werd erdoor gegrepen, en toen is het balletje gaan rollen.” Hij doet mee aan allerlei activiteiten van het museum en de daaraan gelieerde Aircraft Recovery Group '40-'45.

Bart Mulder over zijn Duitse V1 in aanbouw; een terreurwapen maar wel heel vernuftig.

FOTO RONALD GOEDHEE

„We werden gebeld door museum Vliegbasis Deelden met de vraag of we V1-onderdelen wilden overnemen. We hadden al wat. Dit staartstuk bijvoorbeeld, opgevoerd uit de Noordzee. We hebben diverse spullen gekocht, zoals de automatische piloot, een gyrokompas, een persluchtbol. Met het idee om dat in een vitrine tentoon te stellen. Toen kwamen we op het idee om de V1 na te

bouwen. Daar zijn er niet veel van. Het leek ons een goede blikvanger voor het museum.” Zo is Bart Mulder negen maanden geleden begonnen aan de klus. Inclusief research werkt hij er drie dagen per week aan, schat hij. De romp die nu af is, wil Mulder later weer openmaken, opdat de bezoeker het binnenwerk kan bekijken. Waarin originele motoronderdelen die het museum al bezit

of in de toekomst op de kop zal tikken. Verder wil hij om het toestel een diorama maken. Alsof het in Engeland een buiklanding heeft gemaakt. Compleet met pruttelend geluid. Dan zal hij de V1-zaal verder aankleden met documentatie. Nu al zijn er aangrijpende foto's te zien van een V1 boven Londen, vlak voor hij insloeg en explodeerde. „De V1's zijn door duizenden dwangarbeiders

gebouwd in erbarmelijke omstandigheden. Velen hebben dat niet overleefd. Wie het spuitwerk moest doen, overleed binnen zes dagen. Zo giftig was die verf. Daar wil ik ook aandacht aan besteden.” Bart Mulder verwacht eind volgend jaar klaar te zijn, maar tussentijds een kijkje nemen kan natuurlijk ook. Fort Veldhuis is zondags open van 10 tot 17 uur. Het adres is Genieweg 1 (hoek Communicatieweg).

De eerste kruisraket

De Duitse V1 ziet eruit als een klein vliegtuig. Het is een voorloper van de kruisraket. In de kop was ruimte voor 850 kilo springstof. Gelanceerd vanaf een kleine basis vond hij zijn weg. Het wapen is in de loop van de Tweede Wereldoorlog

ontwikkeld en ingezet. Er zijn ruim 30.000 V1's gemaakt. Vele lanceringen mislukten, nog meer exemplaren werden onderschept door het afweerschut. De gevolgen van de V1's die wel doel troffen waren verschrikkelijk.